

NÉPLAP

UFOsz kongresszus lesz
15-én Budapesten

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

III. ÉVFOLYAM, 203. SZÁM

1946. SZEPTEMBER 12. CSÜTÖRTÖK

Készül a parasztprogramm

Vasárnap ünnepi száma jelent meg pártunk parasztlapjának, a „Szabad Föld”-nek. Ünnepi, mert egyéves fennállását ünnepli a lap, de ünnepi azért is, mert benne jelent meg először pártunk évekre szóló paraszti programja. Nem is programigazában, csak a tervezete. De csak azért az, mert ha program, legyen tökéletes: ne tizenöt ember csinálja, hanem egy-néhány millió. Ezt a tervezetet — mely maga is alapos munka, mindenre gondoló — a dolgozó parasztság elő bocsátja pártunk; olvassa, vitassa meg és ha úgy látja jónak, javítsa és töltsd.

A programtervezet célja: a dolgozó parasztság sorsa könnyítése, az elmaradt mezőgazdasági termelés fejlesztése. Minden parasztembernek szól hát, nemcsak a kommunistáknak, mindnyájuk sorsát előre akarja vinni.

Falusi ember szeret panaszkodni. Nem mondjuk, hogy nincs neki miért, volt is, van is. Csak ott ne ragadjon a maga kis bajánál, lássa meg a közös sorsát a többi hozzá hasonlóval és a közös kiutat keresse. Tanuljon meg öt holdja helyett egész faluját határában gondolkodni, faluja határa helyett egész ország szántóiban, legelőiben, rétjeiben. Mert így minden osztályostársával együtt mehet a jobbért folyó harcba, nem küzködik egyedül a lehetetlent ostromolva.

Nézzük hát, miket tervez, sürgő a tervezet, mely minden paraszti programjává akar lenni. Kóstolót adunk csak belőle, az egészre itt nem telik a helyből.

Sürgősi először is: legyen végre vége a kisparaszti földtulajdon bizonytalanságának. „A földreformot be kell fejezni. Meg kell gyorsítani a juttatott termőföldek és házhelyek tulajdonjogi bekebelezését.” Foglalkozik a telepítéssel, a földhasználatok maximalizálásával, új mezőgazdasági munkajogi törvényt és a mezői lopások ellen új mezőrendőri törvényt sürgő.

A mezőgazdasági termelést át kell szervezni, hogy többet termeljünk és többet érjünk, vagyis jobbat. Ezért „a kiarsított amerikai hadfelszerelésből vásárolt vonógépeket a gépszövetkezeteken keresztül a mezőgazdaság szolgálatába kell állítani. A külföldről Magyarországra érkező mezőgazdasági gépeket és felszereléseket a földműves szövetkezeteknek kell juttatni. A lecsökkenő állatállomány pótlására külföldről tenyésztőállatokat kell behozni. Át kell térni a betervezéses gazdálkodásra. Elősegíteni az új- és csatornázásokat. A szövetkezeti háziipar megszervezésével emelni kell a nincstelen földmunkások és törpebirtokos parasztlak életszínvonalát.”

Ezek általános dolgoknak látszanak, a program jobban a részletekbe megy, mi itt nem lehetjük. Foglalkozik még a mezőgazdasági szakoktatás kérdéseivel, a szövetkezetekkel, mezőgazdasági hitelekkel, azzal, hogy a kereskedelmet hogyan kell a parasztlak szolgálatába állítani, a beszolgáltatással, a mezőgazdasági munkanélküliség megszüntetésével. Mindenről van mondanivalója, ötlete, tanácsa. Itt végül még néhány pontját idézzük, amiket a legsürgősebb feladatok közé sorol.

„A gazdasági felszerelések és egyéb iparcikkek árát lényegesen le kell szállítani. Aszály- és elemi kár sújtotta vidékeken, vagy ahol a rossz föld miatt kevesebb termel-

Románia az erdélyi kártérítés kölcsönös elengedését javasolja

A román rádió közlése szerint Francovici, Románia londoni követe kijelentette, hogy a román kormány lemond azoknak a károknak megérítéséről, amelyeket Észak-Erdély négyéves megszállása alatt Románia elszenvedett, tekintettel Magyarország nehézséges gazdasági helyzetére. Ez a lemondás egy feltételtől függ, nevezetesen, ha Magyarország hasonlóképpen lemond a négyéves megszállás alatti tett beruházásokkal kapcsolatos kártérítési igényeiről.

Csütörtökön tárgyal az ötös bizottság

A magyar területi és politikai bizottság ötös albizottsága kedden megalakult. Az albizottság elnöke az ukrán delegátus, előadója az újzeleandji kiküldött. Az elnök felszólította a csehszlovák delegátust, hogy a béketervezet I. cikkelyének 4. szakaszához benyújtott csehszlovák pótdöntvényekhez tegye meg észrevételeit. A csehszlovák álláspont ismertetése után az albizottság úgy határozott, hogy a kérdéssel kapcsolatos bizonyító anyagok általános megvitatására van szükség, ezért legközelebbi ülését csütörtök délutánra tűzte ki.

Hat hét múlva véget ér a párizsi békekonferencia

A párizsi békekonferenciát hat hét múlva véget ér, hogy az Egyesült Nemzetek közgyűlését október 23-án meg tudják kezdeni. Az értekezleten sok delegátust nyugtalanul fölkel az a kérdés, hogy vajon elége-e ez a hat hét, amelyet rendelkezésre bocsátottak. Az igazi veszély abban rejlik a „Times” szerint, hogy a párizsi értekezlet éppen október 23. körül léphet döntő szakaszába. A delegátusok beszélése szerint a bizottságok akkorra kb. befejezik munkájukat és azt hiszik, hogy azután a teljes ülésen majd újra megvitatják a bizottságokban hozott határozatokat, hogyha ez bekövetkezik, akkor az október 23-ban megállapított kompromisszummal nem lehet semmit nyerni. Mindamellett valamennyi delegátus megelégedéssel vette tudomásul a külügyminiszteri tanácsnak azt a szándékát, hogy novemberben megkezdődjen a német kérdés vitáját.

A KELETNEMETORSZÁGI SZOCIALISTA EGYSÉGPÁRT

vezetői kijelentették, hogy az egységpárt nem kívánja a szocializmus formáját szovjet mintára meghonosítani Németországban. A párt hajlandó parlamenti demokrácia folytatására és a magántulajdon elvének alapján áll, bár szigorúan üldöz minden monopolkapitalizmusra irányuló törekvést.

5 mázsánál, arányosan csökkenteni kell a beszolgáltatást. Mentésíteni kell a dézsma alól a mezőgazdasági munkások részkeresetét és a legszegényebb parasztlak gabonáját, ha termésük és keresetük a családnak járó fejadag alatt marad. Legalább felére kell csökkenteni az öröklési díjat. Törvényt kell hozni a malmok közbeszolgáltatására. A kölcsön- és fuvardíjakat törvényesen nézben állandósítsák meg, hogy me-

Tovább küzdenek a görög szabadságharcosok

A londoni rádió görögországi tudósítójának jelentése szerint az albáni-szaloniki fronton fegyveres „bandák” elakusították. Ezzel az a céljuk, hogy a közlekedést teljesen megbénítsák.

A macedóniai és tesszáliai görög fegyveres erők parancsnokai szerdán Athénbe érkeztek, hogy a kormányval megbeszéljék azokat az

erőes rendszabályokat, amelyekkel véget akarnak vetni a baloldali fokozott fegyveres tevékenységnek. Gonallasz tábornok, miniszterelnökhelyettes úgy nyilatkozott, hogy a kormány könnyelen lesz megváltoztatni magatartását az „anarchista banditák” vezetőivel szemben.

Népbíróság elé az Apafi-malom vezetőit! Tízezer forint ügyvédi honorárium malmosszabáditásért

Tegnap közöltük a meglepő hírt: szabadlábú helyezették az Apafi-malom feketézó vezetőit. Nem az ügyészség helyezte őket szabadlábúra, hanem a uszorabíróság.

A Harsányiék védő ügyvédnek a szabádlásért tízezer forintot üttette a markát. Ez a gyauusított és a védő dolga. Az ügyvédi honoráriumot kéltoldaj megállapodással szabják meg s hogy a másik fél rendes havi kollektív fizetéséből telik-e rá, vagy mint malomtulajdonos, a néla öröklőkön keresi-e meg, az ügyvédnek igazán mindegy, nem is tartozik rá.

Nem támadjuk mi sem őt, sem mást. Csakhogy éppen kicsi furcsáljuk a dolgokat. Harsányi azt mondja: „Ha az feketézés, hogy kisembereknek engedély nélkül öröl az ember, akkor büszke vagyok rá, hogy 1943 óta feketéztek.”

Ere büszke lehetett a német világháborúban, de nincs szemé rá észrevenni, hogy most a népi Magyarországot assa alá vele?

Meg aztán: adott ő egy-két kilókat a kisembereknek, elhisszük, meg is irtuk. De csak a saját embereinek meg a cigányoknak, akik

hajnalig hűzték neki négy néhány nappal a letartóztatása előtt is és 50 kiló nulláslistekkel fizette ki őket. Öröl „csupa emberbarátság” feketén, de azért szigorúan leszedte a 30 kilós vámot mázsájáról. Kijött szedte el a 25 kiló dézsmat a maga számára, ha nem ezernyi kisembertől, akik blokkos kenyérből élnek és ezekből a 25 kilóból lesz a kenyérük?

Itt nem lehet pardon. Az uszorabírósággal sem akarunk vitázni, törvényes testület. De a nép jogáról nem vettek tudomást.

Harsányiék ügye Népbíróság elé tartozik, oda kell utalni s ott kell ítélni felettük.

Felháborító, hogy mintha semmi sem történt volna, ott ülnek újra a malomban és folytatják, ahol abbahagyták. Ha minden jól megy, hamarosan meg is keresik az ügyvédjüknék járó tízezer forintot. Tűri ezt a nép? Harsányiék fejére nem pályázunk, de a nép nevében követeljük, hogy a malmot ne hagyják tovább a kezelésükben. Utalják ügyüket Népbíróság elé s az döntson erről a nép igazságának szellemében!

Gyöngyösi tárgyalásai

Gyöngyösi János külügyminiszter kedden meglátogatta Lange norvég külügyminisztert, majd Puskin budapesti szovjet követtel folytatott megbeszélést.

Munkanélküliek utcai harca Velencében

Kedden Velence Mestre nevű külvárosában több ezer főnyi tüntető csoport össze a rendőrséggel, amikor a rendőrök eredménytelenül kísérelték meg az útlelek kifosztásának megakadályozását. Az utcai harcok során 20 ember megsebesült. A zavargás úgy keletkezett, hogy a munkanélküliek és lezserelt katonák ovtágták a külvárosba vezető valamennyi utat, mire alatt az asszonyok és emberek csoportjai áttörték a rendőrök láncát és megkezdtek az élelmiszerboltok kifosztását. A tüntelők megrohamozták a rendőrlaktanyát, jefegyvereztek a rendőröket és rendőrtiszteket. A fegyverhez jutott tömeg a laktanya elő nyomul és lövöldözni kezdtek. A esendőrök visszalöttek, mire a tömeg visszahúzódott és a helyszínen hagyta sebesülteit.

A magyar művészek a békekonferenciához

Kodály Zoltán, a Magyar Művészeti Tanács elnöke a rádióban felolvasta azt a kiáltványát, amelyet a magyar művészletszadalon intéz a békekonferenciához. A kiáltvány hangsúlyozza, hogy az európai értékeket termelő magyar szellemet a külfátásba helyeztet békevel az ország pusztulása fenyegeti. A magyar alkotószellemek sohasem ismerték a kiesnyes fajkülönbségeket, mindig azt hirdették, hogy a demokrácia diadala hozza meg a magyarság felszabadulását. Kéri a kiáltvány a világ nemzeteit, hogy menjék meg a magyar szellemet és a magyar népet, segítsék a jövőbe néző döntésükkel a békes munkára vágyó magyarságot.

106.000 közalkalmazottat építettek le

A Szakszervezeti Tanács közgazdasági és statisztikai osztálya befejezte a munkanélküliségre vonatkozó adatgyűjtésének feldolgozását. A szakszervezetek kimutatása szerint jelenleg 71.880 ipari munkanélküli van az országban. A munkanélküli földmunkások száma 40.000.

A közalkalmazotti B-listázások során 106.400 személy válik munkanélkülivé. A magánalkalmazotti B-listázással előzetes becslés szerint 57.000 munkás és tisztviselő került leépítésre. A munkanélküliek száma a közeljövőben meghaladja a 270 ezret.

A Szakszervezeti Tanács behatóan foglalkozik a munkanélküliség megoldásának kérdésével és rövidesen konkrét tapasztalatával az MKP paraszti programját!

rek
esütörtökön
gyben ülést
nt a Szak-
a közölt-
és jött létre
ny”-ben so-
got. Mind-
mai szerző-
meg nem je-
rődés alap-
ni. A keret-
ba a mely-
különleges
munkások, a
a nyerebb-
parból az
artó többi
grafikuspar,
isok, akik a
akóret öngé-
l, a kelme-
bol az önat-
est- és gep-
án dolgozó
a a faszob-
a különleges
gós munkát
arok és ve-
pitomunka-
falazók, ke-
zok, vasbe-
ában a ve-
sók sorol-
k a III., IV.,
sa sorolat-
képesítéshez
tér szerző-
előan csak
k négyév-
szólnak és
alkalmazás-
helyi villa-
tarifát at-
ri miniszter
gusabb fo-
usztára ho-
eresse sa-
ati munkák
k ügyben
épitési mi-
get stabil-
kerésről a
moratórium
a a meghe-
ly fog meg-
a a köz-
éjes forgo-
részesíték
nárésban-
esültárak
falról maga
szárazinaz

A:
nekülő em-
fel 8.)
sság nél-
fel 8.)
n és esü-
2” (7-sor)

ZOLGÁLA-
RTÁRAK:
ber 13-16:
Arany Ja-

0 forint.

ado:
SZLo.
e-u. 28. sz.
u. 234.
eisz-Zs.-u.
205.
nyomda
gepen,
10:

vasbolt,
let.

nka
TO
Menyasz-
lányo-
Sz 69
házikos-
béd, va-
2. 39
gok nagy
hatók a
vtárban,
107

apapir,
blafúzet,
k min-
sokszaz,

I Cipő-
léte leg-
Groz
ájáróban
7

it leme-
e Cipő-
a Deb-
Füztö-

Jól halad a beszolgáltatás Hajdú vármegyében

Az MSzK csávázott vetőmagot ad cserébe a gazdáknak

A Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ kieserői a gazdák vetőmagját csávázott és tribrózott vetőmagra. Természetesen a csere nem vonatkozik a vetőmagokcióban részesülőkre. Nagyon előnyös a vetőmag becserélése a jövő évi termés minősége tekintetében, mert ebből a vetőmagból nem lesz gazos búza. A csere alkalmával csak a csávázás költségeit számítják fel. A kereskedők Hajdú vármegyében már értesültek a csere lehetőségéről és az egyes helyeken már folyik is.

A vetőmagcserékre újabb rendelkezési meg nem kapott a főispán. A vetőmagcseréket biztosítja van. A vármegye részére szükséges 200 vagonból 50 vagont valószínűleg hítelben, a többi 150

vagont pedig csere útján boosájk a gazdák rendelkezésére.

Hajdú vármegyében a beszolgáltatás igen szépen halad — jelentette ki Balogh István főispán. — Az augusztus 29-i jelentés szerint Hajdú vármegye országos viszonylatban a 10. helyen áll a beszolgáltatásban. Megelőzte a többi tiszántúli vármegyét, Bihar a 12-ik, Szabolcs pedig a 22-ik helyen áll. Az ellentét annél is figyelemreméltóbb, mert Szabolcs vármegye termése jó volt, míg Hajdú vármegye legnagyobb részét erős aszálykár sújtotta. 29-e óta a beszolgáltatás még jobban meggyorsult, mert azóta kiadták az új örlési engedélyeket és az adóvengrehajtásnál is lejárt a türelmi idő.

Érmihályfalván vesztel egy hadifogolyvonal

A szendára jelzett hadifogolyvonalat még mindig nem érkezett meg Érmihályfalvára. Már kedden elküldték érte Debrecenből egy mozdonyt, szerdára azonban kiderült, hogy nemcsak mozdonyra, hanem vagonokra is szükség van. Most már vagonokat is indítottak Érmihályfalvára s remény van rá, hogy szerda estére, vagy csütörtök reggelre megérkezik. Egyébként eddig összesen 8700 hadifogoly jött haza augusztus és szeptember hónapokban a Szovjetunióból.

ÜZENETEK:

62. Kíev: Komecsei Sándor Debrecen, Eriván 115; Lux Dezső Hajdúnánás, Osváth Gérgely Hajdúhadház, Bóke László Hajdúhadház, Luganacka: Vágó András Hajdúszoboszló, Segeza 212; S. Kisa Gyula Hosszúpályi, Soós Gyula Hosszúpályi, Andarkó Márton Hajdúszoboszló, Gazdag Bálint Hajdúszoboszló, Molnár Imre Hajdúszoboszló, Varga Lajos Hajdúnánás, Molnár Miklós Hajdúszoboszló, Molnár Péter Hajdúszoboszló, Voronyecz 82/6; Szabó Ferenc Debrecen, Gáspár András Nyíregyháza, 332/19; Bo-

dor Károly Józsa, Eötvös Imre Hajdúnánás, Cherkov: Munkácsi Barna Debrecen, — Stiniferopol 299/10; Némethy Sándor Balmazújváros, Szépáki István Debrecen, Hatvan-utca, Leníngrád 339/17; Juhos András Hajdúhadház, Lublínov 10; Miklósi József Hajdúszoboszló, Tacsai András Hajdúhadház, Virág Sándor Debrecen, 82/5; Horváth Sándor Földes, 115/10; Borszékai Lajos Hajdúnánás, 41; Károlyi József Debrecen, Focsáni: Huti András Debrecen, Lemberg 10; Gebói Gyula Debrecen, Szervaszópol 241/18; Karak László Debrecen, Ignácz László Nyíregyháza, Doroginov 145/6; Fazekas László Debrecen, Balaklava 241/3; Hendezel András Nyíregyháza, Burai Miklós Tiszaföldvár, 53. léger: Bodnár Márton Hajdúszoboszló, Fegyveres Márton Hajdúszoboszló, Kupás Lajos Kaba, Bogdán Mihály Hajdúdorog, Uzmány 95; Pálffy Tibor Nádudvar, Jalta 241/7; Pap Endre Tiszaberek. Gyermentő 299/14; Selepi Szabó Imre muzs. Debrecen, Sziniferopol körzet közbánya: Mező István Debrecen.

Só és szacharin jegyre

A közlekedési miniszter intézkedésére szeptember hónapban a vidéki lakosság között mind az önellátói, mind az ellátatlan jegyre szelvényenként 15 deka só osztanak ki. Az állami egységársági szacharinból jegyre minden vidéki felbőlt részére egy csomag 80 darabos, 450-szer edességűt osztanak ki hajósági áron. Előrelátó hatóság minden fogyasztó részére fél kg só fognak kiosztani.

Férfi zokni 2-57
Női harisnya 4-80
Gulyás
Kisvárdán készített

A nyugdíjas vasutasok a kenyérért

A debreceni vasutasok szakszervezetének nyugdíjas csoportja taggyűlést tartott, Winter Odón elvtárs MAY ny. felügyelő elnöksége.

A taggyűlés állást foglalt a nyugdíjak 40 százalékkal való leszállítása ellen, hiszen akadnak szép számmal olyan nyugdíjasok, akik lakberúkat is alig tudják nyugdíjukból kifizetni. A lakáspénzt ugyanis szintén beszűkítették. A nyugdíjasok kéri, hogy amennyiben a nyugdíjuk 100 százalékos kifizetése lehetetlen lenne a jelenlegi körülmények között, úgy legalább a lakáspénzüket kapják meg. Kéri továbbá az üzletvezetéstől, ezekhez a lakberúktól való besorolást, a tüzelő- és világítóanyag kedvezményeit körültekintően anomáliák megszüntetését, valamint a nyugdíjak postai úton való pontos folyósítását. Végül még az egyik legnagyobb követelmény is rámutatott a taggyűlés által elfogadott memorandum: a rokkantak, balesetolt szenvedettek és segélyezetttek teljesen megoldatlan és elhanyagolt problémájára, akik vasúttal ehhez hiányoznak ki téve. A vasút kötelessége, hogy a szerencsétlenül járt elcsúsztatottakat gondoskodják. A taggyűlés országos ásként indít a célok elérésére.

UFOSz kongresszus lesz szeptember 15-én

Az Újbiroscok és Földhözjutókat Országos Szövetsége szeptember 15-én tartja Országos Kongresszusát Budapesten, a Vasmunkások színházában, VIII. Magdolna-utca 5. szám alatt. Az értekezést vasárnap reggel pontosan 8 órakor kezdődik.

Az UFOSz-kongresszusra minden járásból legalább 2-2 küldötlet küldjön a földhözjutókat parasztság. A küldöttek utiköltségeit gyűjtés útján filléres alapon szedik össze a földhözjutókat, a falu és a város népe között. A kongresszus résztvevői szeptember hó 14-én, a kongresszus előtti napon jelentkeznek a Vasmunkások Otthonában. A küldöttek egy napot elölmet vigyenek magukkal. Szállításukról gondoskodik a szervezőbizottság.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai színház

Csütörtök: „Bajader.” Prémierelőzet.
Péntek: „Bajader.” A) bérlet.
Szombat: „Bajader.” B) bérlet.

Kamaraszínház

Csütörtök: „Velyeszes forduló.”
Szombat: „Veszélyes forduló.”

SZOMBATON LESZ AZ „AIDA” SZABADTÉRI ELŐADÁSA

Nagyszabású zenei esemény lesz Debrecennek szombaton. Ekor mutatják be a Déri-téren Verdi „Aida” című operáját az Operaház legkiválóbb magánénekesei: Némethy Ella, Székely Mihály, Helmos János, Fodor János, Laczko Mária, Dósa Mária, Domahidi Szabó László és Halász László fellépésével. A 72 tagú budapesti vasúti hangversenyzenekar Szőke Tibor operaházi karnagy vezényletével, közreműködik az Operaház 92 tagú kórusa. A hatalmas előadás technikai előkészítését Belezay István színházigazgató már megkezdte.

DALOSHANVERSENY A VIGADÓBAN

A Debreceni Városi Dalegylet, a Debreceni Bőripari Dalegylet és a Debreceni Petőfi Dalkör nagyszabású sítahangversenyt rendeznek vasárnap délután 4 órai kezdettel a Nagyerdő Vigadóban. A Debreceni Városi Dalegylet férfikara már 84 éves régi palinás működése tisztán áll a nagyközönség előtt. A Városi Dalegylet női kara nemrég alakult s máris Debrecen egyik legjobb kórusa. A Bőripari Dalegylet a legutóbbi időkben sokat szerepel nyilvánosan s mindenkor sikert sikerre halmoz. A Petőfi Dalkör szintén igen hasznos munkát végzett a daloskultúra terén, egyike a legaktívabb dalegyetemeknek.

SIMONFFY-UTCA 13.

OLCSÓ TEXTIL FORRÁS

Karton, métere . . .	5.32
Toniszlanél métere . . .	5.62
B. B. flanel métere . . .	8.74
Lavábl, métere . . .	9.36
Márkás vászon ágyneműnek métere . . .	7.04
Inlet toltartónak . . .	6.60

Guttimannál

SIMONFFY-UTCA 13.

Az MNDSz az iskolákért

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége országos mozgalmat indított az iskolaépítések rendezésére, a demokratikus tantervek kiadására és a szülők és haladó pedagógusok összefogására a demokratikus nevelés biztosítására. Ennek az akciónak a kiindulási pontját képezi a péntek délután 6

órakor, a Déri-múzeumban megartandó nagyszabású értekezlet, ahol a közigazgatás feljebb lényező és az összes társadalmi egyesületek és politikai pártok képviselői előtt Rajk Lászlóné elvtársnő, a belügyminiszter felesége fogja ismertetni a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége országos programjának a részleteit.

Veszedelemesen sok a hatóságilag ellen nem őrzött hús

A gazdasági rendőrség, amin megírjuk, a napokban a piacon romlott kolbászt fedezett fel.

Ezzel kapcsolatban Erdői elvtárs, a húspari munkások elnöke felhívja a figyelmet arra, hogy Debrecenben nagyon sok a kényszerűságból származó, hatóságilag nem ellenőrzött hús s az állatbetegségek következtében az súlyos veszélyt jelent a fogyasztókra. A felelőtlen árusok piacokon és máshol nem úgy bánunk a hús-

saj, ahogy az egészségügyi szempontból szükséges: piszko helyen tárolják, szakszerűség nélkül kezelik, fogdoszák, ami súlyos betegségek okozója lehet.

Ez ellen a hatóságoknak sürgős intézkedéseket kell tenni, legelőképpen pedig a kényszerűségeket szigorúbban ellenőrizni és a közönséget biztosítani arról, hogy fertőzött vagy romlott hús a piacokra ne kerülhessen.

Nyilas lelkész a Népbíróság előtt

Kedden állott a Népbíróság előtt népellenes bűntettelt vádolva Kardos Lajos 41 éves hajdúbagosi lelkész. Kardos 1936-tól tagja volt a nyilaskeresztes pártnak, 1939-ben a hajdúbagosi nyilas pártiszervezet zászlószentelésén beszédet mondott és a dalárdát vezényelte. 1940-ben vendégül látta a debreceni nyilas vezetők. Ezekkel a cselekedeteivel, mint lelkész, súlyt adott a bagosi nyilasmozgalomnak. A tárgyalás során újabb részletek derültek ki. Több tanú egyhangzó vallomása alapján megállapítást nyert, hogy Kardos egy alkalommal 1944-ben egy templomjában beszédében a következőket mondotta: „Ezt a háborút csak úgy lehet befejezni, ha megnyerjük. Most az istenség harcol a keleti isztertelenség ellen. A népügyész itt kérte a tárgyalás felbrazakítását, mert az elhangzottak alapján háborús bűntett miatt is vádat akar emelni Kardos ellen. A Népbíróság a kérelemnek helyt adott s a legközelebbi főtárgyaláson már ezért a cselekedetért is felcíni fog a háborús uszító.

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége országos mozgalmat indított az iskolaépítések rendezésére, a demokratikus tantervek kiadására és a szülők és haladó pedagógusok összefogására a demokratikus nevelés biztosítására. Ennek az akciónak a kiindulási pontját képezi a péntek délután 6

Falujság-kiállítás

A kongresszusi verseny keretében az MKP debreceni szervezete Falujság-versenyt rendezett. A Falujság-verseny határideje szombaton, szeptember 14. Szombat délután a Falujság szerkesztőbizottság a Piac-útcán az Arany János- és Miklós-utca közötti sétányrészen Falujság-kiállítást rendez. A kiállítás délután 2 órakor kezdődik.

A kiállítás ideje alatt a szerkesztőbizottság szavazócsúdulak fog az érdeklődők között szótisztán, melyen bárki demokratikus módon, a tilkosság megőrzésével szavazhat, hogy melyik Falujságot tartja a legjobbnak. Ugyancsak fel lehet a szavazócsúdulán néhány más kérdésre a párttal és a kongresszusi versennyel kapcsolatban.

Felhívás

a bér munkavállalóhoz

Egyes külföldi államokkal, így a Szovjetunióval kötendő kereskedelmi szerződések kapcsán a közeljövőben lehetőség nyílik arra, hogy az ország stagnáló iparát előnyösen foglalkoztassák. Ebből a kereskedelmi és szövetkezeti minisztérium felhívja az ország bér munkavállalására alkalmas ipari termelő szövetkezéseit, hogy nyilvántartásba vétel, illetőleg előjegyzés céljából közöljék adataikat a minisztériummal.

MEGGYILKOLTAK HALASI OLIVER

VOLT OLIMPIAI BAJNOKOT

Szerdára virradó éjjel a Szent László-út egyik háza előtt állott egy személygépkocsi, amelyben Halasi Oliver volt olimpiai úszó bajnok és egy pilisörösvári lakos ült. A gépkocsit ismeretlen tettség megrámadták, a két bentülőt agyonlőtték és a kocsi elrabolták. A kocsi reggel találtak meg teljesen kifosztva és minden alkatrészét leszerelték.

Viszontelárusítók!

Iskolai cikkek, pergamentpapír, Diadal cigarettapapír és hüvely előnyös árban **Varga Rezső** nagykereskedőnél Simonffy-u. 2/b

Férfiszövetek már 25 forinttól

Hegyi Bernát nosztó, szövet, hólásáru üzlete Degetléd-tér 10.

Viszonteladók! Nepszövetkezetek!

MINDENNEMO **TEXTIL, kötszövött és rövidáru cikkek** SZENTESI FERENC nagykereskedésében Cl. Szentesi Ferenc és Leitner Jenő. SIMONFFY-U. 2/C (Városi térnél.)

Holéczy nővérek és Holéczy-együttes önálló nagy HANGVERSENYE az Arany Bikában

Csütörtökön 5 és fél 8 órakor. Jegyelővétel: csütörtökön egész nap az Arany Bika előcsarnokában.

Eg
Szeptem
dünk, a
dult az
est nevez
a közokta
iskolai év
háború be
minden fe
a háborús
lregét.
A tanú
demok
legalább
kétágtelen
arra van
küönböző
zötti nagy
falakat, ho
osztása ter
san részec
Ezrel az
zódott le,
feladata s
most megf
évnék. A
haj, eger
addig, m
megvalósít
kratikus is
A tankö
magas
iskolaihe
mind igen
lahogy má
lehetőségek
Magyarors
nak.
A Magyar
gyei konte
nakozású
melyek ele
nelőzősége
de ország
gekre veté
Az egyik
hajdúszob
kolai tanár
dotta, hogy
a helyzet
vendékek
magyarára
készült je
Rendkívü
felszerelé
résztelenk
Ha beáll
képzeltet
iskolába
hogy nem
gordúságg
hajjátát.
fogják kap
szülőknél
det kell te
munka el
kolaköltés
gostassák.
a szobos
esen sem
gyermek
oltják szor
kormányt.
iskolapolit
A másik
vadász
volt. E mon
Hadházo
Csok
Szeptem
B
Az operat
kaprása
„Ján
MIN
debrec
kötő

Egészségesebb népi iskolapolitikát követeltek az MKP megyei konferenciáján

Szeptember derekához közeledünk, a tanítás mindenütt megindult az országban. Tulajdonképpen ezt nevezhetnénk az első békeévként a közoktatás terén, mert az elmúlt iskolai év jóformán közvetlenül a háború befejezése után kezdődött s minden tekintetben magán viselte a háborús szükségmegoldások bélyegét.

A tanügy terén megindult a demokratizálódási folyamat,

Legalább is egy döntő kérdésben kétségtelenül: az általános iskola arra van hivatva, hogy lebontsa a különböző társadalmi osztályok közötti nagy műveltségbeli vázlatfalakat, hogy a kulturális jelszó elosztása terén a jövőben igazságosan részesedjék mindenki.

Ezzel azonban csak az elv szövegezték le, a megvalósítás a jövő feladata s ebben döntő súlya van a most megindult 1946-47-es iskolai évrnek. A gyakorlatban még ezer baj, ezer nehézség vár áthidalásra addig, míg elmondhatjuk, hogy megvalósítottuk az igazán demokratikus iskolapolitikát.

A tankönyvek horribilis ára, a magas tandíjak, a kisszámú iskolahelyiségek, a tanár- és tanulóhiány

Mind igen súlyos kérdés, amit valahogy meg kell oldani azokon a lehetőségeken belül, amelyek a mai Magyarország számára adva vannak.

A Magyar Kommunista Párt megyei konferenciáján két tanügyi vonatkozású felszólalás hangzott el, melyek elsősorban az oktatás helyi rendelkezései foglalkoznak ugyan, de országsszerű jelentkező nehézségekre vetnek napvilágot.

Az egyik felszólaló **Bíró Janka** hajdúszoboszlói állami pogári iskolai tanár, elvtársnő volt. Elmondta, hogy egészenen katasztrófális a helyzet a tankönyvek terén. A növendékek jóformán teljesen a tanár magzatára és ezek alapján készült jegyzőkre vannak utalva.

Rendkívül hiányos az iskola felszerelése. A gyermekek nagy részének nincs ruházata és cipője.

Ha beáll a hidegebb idő, szinte elképzeltelhetetlen, hogy fognak ezek iskolába járni. Nagy baj az is, hogy nem örzik ellen megfelelő szigorúsággal a tankönyvvezetést végrehajtást. A tanulók egy részét befogadják kapáásra, tengeri ölére. A szülőknél valamiképpen más mód kell találniuk a házi és mezői munka elvégzéséhez, minthogy iskolakötelek korú gyermekeiket dolgoztassák. Lehetetlen állapot az is a szoboszlói polgárházban, hogy minden sem vízvezeték, sem kút s a gyermekek egy bálnás bordóból olthák szomjukat. Kéri a kultuskormányt, hogy egészségesebb népi iskolapolitikát folytasson falun.

A másik felszólaló **Halmay Tivadár** evvárs. hajdúhadházi tanító volt. Elmondta, hogy

Hadházon 900 iskolaköteles nő-

vendék közül alig 300 jár csak iskolába.

Ezek egy része otthoni munkára van elvonva, vannak azonban olyanok, akik önhibájukon kívül nem tudják gyermekeiket iskolába járattatni. Igen sok többgyermekes hádiözvegy és hadigondozott van, akik

Nem lehet tömeggyilkosokat szabadon bocsátani

Több alkalommal előfordult, hogy a Népbíróságok súlyosan büntös, gyakran többszörös gyilkosokat bocsátottak szabadon azzal az indoklással, hogy 6 hónapnál tovább előzetes letartóztatásban nem lehet tartani senkit. Miután a sejtő élesen támadta emiatt a NOT vezetőit, megbeszélésre ültek össze.

A „Néplap” munkatársa a NOT tanácselnökeinek dilemmájával kapcsolatosan megkérdezte a Debrecenben tartózkodó **Riesz** elvtárs

Végre elkészült a vádirat Jeneyék ellen

Az államügyészség a közéleti érdekeket veszélyeztető bűntett miatt vádat emelt **Jeney Kálmán**, az Alföldi Tejüzem igazgatója, **Nagy Miklós**, a Tejüzem vezetője, **Bathó Nagy István** részes tulajdonos és **Nyiri Károly** rajmester ellen.

A vád szerint Jeney Kálmán és 3 társa 1945 októbertől 1946 január 17-ig a beszozállatott s ekként a közélet és jóvártétel céljaira zár alá vették tekinthető

„Csak egy jel és kiszorjuk őket mind a tejüzemből”

A vagonyári munkásság panasza a tejrendelet és a tejüzem ellen

Vasutas és munkásruhás emberek vették körül szerdán hivatalában **Simon-Kovács** elvtársat, a városi közéleti-üzemügyi ügyosztály vezetőjét. Idősebb, bajszos munkásember beszél éppen: **Tóth József** elvtárs a vagonyárból. Ő a küldöttség vezetője. Panaszokdók és számonkér:

A közéleti irodák bürokratikus-sán, sőt az I. és VII. körzeti irodák kifejezetten rosszindulatúan viselkednek a vagonyáriakkal szemben.

Minden munkástól igazolást kérnek, hogy nem kerül-e B-listára. — A rendelethez szigorúan ragaszkodunk — mondja **Szabó Géza** előadó, de Tóth elvtárs ezt bürokráciának nevezi: **Simon-Kovács** igazat ad neki és utasítja a körzeti irodákat, hogy a jövőben a

anyira nélkülözik a legszükségesebb ruházati felszerelést, hogy ezért nem juttathatják fel az iskolába a gyermekeket.

A közoktatás problémája egyik legégetőbb szükségességünk. Hiába vannak nagyszabású elgondolások, ha a gyakorlati kivitelet nem tudjuk végrehajtani. A falusi iskoláknak sürgős segítségre van szükségük, mert nem engedhetjük kiesésni kezünk közül a magyar demokrácia jövődjének legbiztosabb zálogát.

Nem lehet tömeggyilkosokat szabadon bocsátani

igazságügyminisztert, aki a következő választ adta:

— Válaszbanul az az álláspontom, amit már régebben írásban is kifejtettem: nem lehet súlyosan büntös tömeggyilkosokat csupán azért, mert a felfeloldott anyag feldolgozása miatt ügyük nem kerülhetett tárgyalásra, szabadon bocsátani.

Remélhetőleg a NOT urai is ennek alapján fogják eldönteni a kérdést.

Végre elkészült a vádirat Jeneyék ellen

tej egy részét körülbelül 40 millió pengő értékben elvonták azzal, hogy a tejhez főzött tejet keverték s az így felhígított tejet adták ki az igényjogosultaknak. A megfakartott tejet feldolgozták és Budapestben és Debrecenben, mint szabadforgalmú tejet értékesítették. Az ügyben az uszoritörősség illetékes.

Hosszú hónapok után az ügy végre eljutott a vádemelésig. Egy-szer talán bíróság elé is kerülnek.

„Csak egy jel és kiszorjuk őket mind a tejüzemből”

A vagonyári munkásság panasza a tejrendelet és a tejüzem ellen

vagonyáriaknak adják ki a pótcipőket.

Az egyik munkás hirtelen megszólalt: szűzja a tejrendeletet és a tejüzemet. Amint a tej kerül szoba, azonnal magasra csap a felháborodás hulláma.

— Figyeltük azt a harcot — fakadt ki dühösen Tóth elvtárs —, amit a „Néplap” vívott a tejkérdésben. Szélmalom elleni harc volt. Eleinte bíztunk benne, de aztán észrevettük, hogy fontól védik őket. Miért nem kérték a mi segítségünket?

— Úgy van — szól előbb a küldöttség egyik tagja —, hiszen csak egy jel és kiszorjuk őket mind a tejüzemből, az egész korrupciós lárhaságot. Hívják a munkásságot segítségül! Az elkészeredés most már olyan nagy, hogy egészen biztos rossz vége lesz. Meg kell mutatnunk a fentülőknél, hogy a türelmünknek vége. Most már azt a föltételt tejt sem kaphatja meg a szerencsétlen munkás.

Rossz a tejrendelet, csak a kiváltságosoknak kedvez. Hivatalos árdrágítás az egész: 10 forint helyett most már 26 forint a vaj, 60 fillér helyett 1 forint 20 fillér a tej.

A „Néplap” következetesen foglalkozott a tejkérdéssel. Felhívtuk rá a kormányzat figyelmét is, de nem segített. Remélni kell, hogy most már a munkásság szavaival meghallják az illetékesek.

ÉRTELMISÉG ÉS SZAKSZERVEZET

Ki az értelmiség igazi érdekvédelmi szorga? A Független Kisgazda Párt tisztviselő tagozata-e, vagy a szabadszakszervezet?

Megánlisztviselői vonalon egy igen egyszerű példa fogja megvilágítani a helyzetet. A pénzügyi kollektív szerződés megkötésénél báró **Ullman György**, a munkaadói érdekvédelmi vezetője deklarációt olvasott fel, melyben kijelentette, hogy amennyiben a Szakszervezet által követelt szerződés létrejön, úgy a bankokat azonnal be kell csukni. Több napig vitákoztak a kislisztviselők fizetése körül s csak a legerősebb nyomással sikerült velük elfogadtatni a Szakszervezeti Tanácsnak. Ugyanakkor, amíg a 2-300 forintos fizetések körül napokig vitákoztak, mikor a vezetői fizetésekre került a szó, zokszó nélkül voltak hajlandók maguknak megszavaztatni 6-12.000 forintos fizetéseket. A pikantériája az esetnek az, hogy báró **Ullman György** a Független Kisgazda Párt budapesti V. kerületi tagozatának vezetője.

A Szakszervezet ugyanezt az álláspontot tapasztalta a többi munkaadói érdekvédelemnél is, ahol **Fellner Pál** a GyOSz, **Bun, Perényi** és a többiek egytől-egyig a Kisgazda Párt vezetőségi tagjai és irányítói. Kérdezzük, hogyan tudná meg-

védeni a Kisgazda Párt tisztviselői tagozata tagjait a saját pártjában lévő kariell- és bankvezérek ellen? Persze, azt az urak is tudják, hogy sehoggy. Mire megy tehát a játék? Arra, hogy a tisztviselőket elválasz- szák a munkásoktól.

Es most kérdezzük: a mérnök, az orvos, a közalkalmazott vajjon mennyiben találja meg érdekvédelmét a tőke által pártfogott „tagozatokban”?

Meg kell érteni mindenkinek, hogy a dolgozó parasztság és a szervezett munkásság akarata ellenére és pláne vele szembehelyezkedve az értelmiség nem hódolhat. Láthatjuk az infláció alatt, hogy a tőke milyen hideg könyörtelenséggel, a legnagyobb nyugalommal nézte végig az értelmiségi réteg nyomorát és szenvedését.

A haladó értelmiség ebből levonta a megfelelő tanulságokat és azt észre kell venni odaát is. Tapasztalni fogják, hogy nemcsak a szervezett munkásság lehet marxista és nemcsak a szervezett munkásságnak lehetnek „bevált szakszervezetek”, hanem ugyancsak megvan az értelmiségnek is.

A haladó értelmiség tisztában van az urak szándékaival és nagyon jól tudja, hogy holli a halálnak nem vájja ki a szemét.

Orvosné, mint országúti rabló

Nem mindennapi bűnügyet tárgyalt szerdán a törvényszék Trágyatanácsa. Három rendbeli rablással és egyrendbeli lopással vádozva állított bírál előtti **Dr. Drótos Pálné** **Ferenca** Mária, orvos volt, felesége és fia, **Drótos Béla**.

A vádirat és a tanúk vallomása során a kalandorregénybe illő részletek kerültek fel. Drótosné fiatal együtt 1945 szeptember 28-án kibérelte id. **Sárkány György** kocsiját. Útközben ismeretlen altagószernél kevert borral itatták meg az idős gazdát, majd bevitték **Könyv Imre** törökszentmiklósi tanárjára s ott hagyták eszméletlen állapotban. Előzőleg azonban kifosztották, elszedték iratait, pénzt, eszköpenyét, télkabátját és kalapját s magukkal vitték a felderés kordélyt a lóval együtt.

1946 január 3-án felkérkedtek Püspökváros és Leányfalu között **Kristóf Mihály** kocsijára, pálinkával megitták, majd a székéről az ülmenyi árokba dobták, úgyhogy 8 napon túljógyuló sérüléseket szenvedett. Ezután elvették ruháját, iratait és 50.000 pengő készpénzt, majd a kocsival és lóval elhajtottak.

A harmadik rablást szintén az országúton hajtották végre **Mezőpeterd** és **Bercityószentmárton** között április 10-én. Itt **Bálint Mátyásné** idős asszonyt leszállították a kocsijáról, elszedték minden nála lévő ingóságát, majd a kocsi- ba kapaszkodó és segítségért kiáltó sértett belékiék az országút árkába.

A nagyszabású országúti rablónő egy kisebb ügynek köszönhető,

hogy rajtavesztett. Még 1945 szeptemberében

közös háztartásba kötözött **Komlósi Sándor** hajdúsamsoni lakossal, akitől körülbelül mai 600 forint értékű holmit ellopott és továbbállott.

Komlósi feljelentésére megindult a nyomozás és a nyár folyamán Drótosné Debrecenben elfogták. **Dr. Sámy László** államügyész gyantát fogott, mivel a vádlott szokatlanul intelligens volt és megkérdezte az ország többi ügyészségeit, hogy tudnak-e valamit Drótosnéről. Ilyen módon derült ki a dolog.

A tárgyaláson Drótosné minden tagadótt. Sírva bizonygatva ártatlanságát s mikor a tanúk szemébe mondták bűnét, esküözött, hogy nem igaz. A sértettek azonban valamennyien felismerték Drótosné és fiát.

Az ártatlanságát állandóan hangoztató dr. Drótosné: kiderült, hogy első férjét annakidején ő kergelte belé rablásokba s az jelenleg is rablógyilkosságért van elítélve.

A perbeszédet elhangzása után a bíróság dr. Drótos Pálnét háromrendbeli rablás és egyrendbeli lopás büntetésben mondta ki bűnösnek s ezért hétévi fegyházra ítélte. Fialalkorú fia egyévi fegyházát kapott s a büntetés kitöltése után javítóintézetbe került. Az államügyész súlyosbíttatásért, a védő pedig enyhítésért fellebbezett.

Adózás, könyvelés: könyvelesi szakiroda. Vörösmarty-n. 24. Tel.: 117

Usokonai-színház
Szeptember 12-én, csütörtökön
7 órákor

Bajadér
Az operett együttes bemutatása. Kapuzatos díszlet és ruhák.

Kamaraszínház
Szeptember 12-én, csütörtökön
7 órákor

Veszélyes forduló

„János vitéz” söröző és étteremben
MINDEN ESTE
debreceni **FARKAS BELA** és cigányzenekara muzsikál
Külön kenyha. Kényelmes étterem. Uradalmi fajborok.

Nagy szabadtéri előadás a Déri-kertben
szeptember 14-én, szombaton este 7 órákor.
VERDI: „AIDA” c. operája
Jegyek válthatók a színházi pénztárnál

